

Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Ressurskrevende tjenester – ekstreme belastninger for Moskenes – anmodning om snarlig møte

I 2019 var den kommunale egenandelen inkludert de over 67 år, ca 20 000,- kr per innbygger. Uten tiltak vil nivået være ca 29 000,- kr per innbygger i 2020. Nivået er ekstremt, urimelig og ødeleggende for kommunens økonomi, med de negative effekter det har for befolkning og næringsliv.

Moskenes kommune er på ROBEK listen og driver, ifølge fylkesmannen i Nordland på et minimumsnivå. Årsaken til at Moskenes kommune opprinnelig kom på ROBEK listen var investeringer i skole og rådhus, herunder helsesenter. Den viktigste årsaken til at Moskenes fortsatt er på ROBEK listen er imidlertid kostnadsutviklingen innen ressurskrevende tjenester.

Nedenfor er satt opp en tabell som viser utviklingen i kostnadene ved ressurskrevende tjenester, inkludert de over 67 år, samt hvordan kostnadene har påvirket resultatet.

Ressurskrevende tjenester (mill kr)									estimat	Budsjett (*)
1 år	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2 Ant brukere (inkl. over 67)	3	3	4	4	4	5	9	10	11	11
3 Brutto kostnader	9,9	10,4	15,0	18,7	21,5	24,0	33,5	38,6	40,0	38,0
4 - generelt tilskudd	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0
5 - toppfinansiering	5,2	5,6	8,3	11,2	10,7	12,0	15,0	17,3	17,0	16,2
6 Skjønnsmidler							2,4	2,5	2,0	0,0
7 Sum tilskudd	5,7	6,1	8,9	11,7	11,3	12,6	18,1	20,6	19,9	17,2
8 Kommunal egenandel (*)	4,1	4,3	6,1	7,0	10,2	11,4	15,4	18,0	20,1	20,8

Sammenheng mellom driftsresultat og kommunal egenandel ressurskrevende tjenester									estimat	Budsjett (*)
år	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020
9 driftsresultat	0,0	-3,3	-7,3	-3,0	0,2	0,5	-2,9	-10,6	-8,6	-12,0
10 Kommunal egenandel. (*)	-4,1	-4,3	-6,1	-7,0	-10,2	-11,4	-15,4	-18,0	-20,1	-20,8
11 - Av dette skjønnsmidler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	2,5	2,0	0,0
12 Akkumulert driftsresultat.	-3,9	-7,2	-14,5	-17,4	-17,2	-16,7	-19,6	-30,4	-39,0	-51,0
13 Korrigert res (basis 2014 - 7 mill kr forblir nivået i påfølgende år)					3,5	4,9	5,5	0,5	4,5	1,8
14 Korrigert akkumulert					-13,9	-9,0	-3,5	-3,0	1,6	3,4
15 Kommunal egenandel utover basis i 2014 - 7 mill					3,2	4,4	8,4	11,0	13,1	13,8
16 egenandel per innbygger	kr 4 105	kr 4 335	kr 6 124	kr 6 961	kr 10 231	kr 11 396	kr 15 400	kr 18 017	kr 20 070	kr 20 800

(*) I 2020 er egenandelen 29 mill kr før tiltak. Oppgitt nivå forutsetter at foreslåtte tiltak blir vedtatt og har effekt.

I 2014 var den kommunale egenandelen innenfor ressurskrevende tjenester 7,0 mill, det vil si 7 000 kr per innbygger (linje 10). Ved årsslutt 2014, var akkumulert driftsunderskudd 17,4 mill kr (lj 12). Dersom 2014 nivået på kostnadene ved ressurskrevende tjenester hadde blitt opprettholdt, og ellers likt ville Moskenes i 2019 hatt et positivt akkumulert driftsresultat (lj 14)

En analyse fra Telemarksforskning viser at Moskenes var den kommunen som hadde høyest merutgifter på pleie og omsorg, målt per innbygger i 2018, sammenlignet med økonomiske rammebetingelser. Moskenes hadde i 2018 merutgifter på 13 233 kr per innbygger innenfor pleie og omsorg, i forhold til «normert og inntektsjustert nivå» i 2018. Neste på listen var Vang kommune med 8 524 kr og Rømskog med 7 046 kr per innbygger. Dette er en av flere sammenligninger som viser at Moskenes har ekstreme kostnader i forhold til samtlige andre kommuner i Norge.

Fylkesmannens sine skjønnsmidler er ment å kompensere delvis for denne type ekstreme kostnader. Som det framkommer i tabellen linje 11, var fylkesmannens sitt bidrag i 2019 2,0 mill kr. I beregningen av kommunens egenandel (linje 10), er dette hensyntatt.

Merkostnaden for Moskenes kommune illustreres godt i utviklingen av det akkumulerte driftsunderskuddet, som kunne vært i pluss, men som i 2019 antas å komme opp i 39 mill kr. Ut fra ulike tilnærminger, kostra tall og Telemarksforskning sine analyser var den statlige underfinansiering 10 000 – 12 000 kr per innbygger i 2018. Underfinansieringen er urimelig og ødeleggende for kommunens økonomi, med de negative effekter det har for befolkning og næringsliv.

Moskenes kommune er kjent med at Telemarksforskning er engasjert for å se nærmere på finansieringen av ressurskrevende tjenester. Vi vil be kommunal- og moderniseringsministeren rette opp i den urimelighet Moskenes kommune er blitt utsatt for. Videre, sikre at finansieringsmodellen for ressurskrevende tjenester blir endret, slik at belastningen for de få kommuner som har en urimelig belastning i dagens system, blir redusert ned til et forsvarlig og håndterbart nivå.

Mer konkret mener Moskenes kommune at 50 % av det akkumulerte negative driftsresultatet opparbeidet per utgangen av 2019 bør dekkes av Staten. Videre mener Moskenes kommune at det bør vurderes innarbeidet et nytt trinn² i toppfinansieringen av ressurskrevende tjenester. Dagens trinn 1 beholdes, men at det legges inn et nytt trinn 2 som slår inn dersom egenandelen for brukere i alle aldersgrupper, overstiger 6 000 kr. Over dette nivået bør staten dekke 80 %. Videre vil vi anbefale at oppgjøret skjer etterskuddsvis, det vil si at oppgjøret for 2021, baseres på 2019 tall. Det vil bety forutsigbarhet for både kommune og stat, samt et incitament for kommunene til å redusere kostnadsnivået der det er mulig.

Den ekstreme økonomiske situasjonen Moskenes er i og kravet om å balansere akkumulert driftsunderskudd ut i null innen 2024, gjør at Moskenes alternativt må iverksette tiltak som etter all sannsynlighet ikke er innenfor gjeldende lover og regler og som vil være til skade for befolkning og næringsliv. Dette er urimelig og uforsvarlig, da årsaken til den oppståtte situasjon i stor grad skyldes statlig underfinansiering. Dette er et forhold som er erkjent senest i kommunaldepartementets budsjett for 2019 og ved at en nå ser nærmere på finansieringen av ressurskrevende tjenester.

På dette grunnlag ber vi om et snarlig møte for å diskutere utfordringene og løsningene nærmere.

Med vennlig hilsen

Lillian Rasmussen
ordfører

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Kommunal- og forvaltningskomiteen	Stortinget	0026	OSLO
Kommunesektorens Organisasjon	Postboks 1378	0114	OSLO